

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

ตอนที่ ๕ : องค์ประกอบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

โดย นายพิสิษฐ์ วงศ์เธียรธนา
นิติกรชำนาญการพิเศษ กองกฎหมาย
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. องค์ประกอบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้มี “คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ” หรือ “กปภ.ช.” ถือเป็นคณะกรรมการระดับชาติตามกฎหมายที่มีหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไม่เกิน ๒๓ คน เป็นองค์ประชุมดังต่อไปนี้

๑. ประธานกรรมการ คือ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. รองประธานคนหนึ่ง คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๓. รองประธานคนที่สอง คือ ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๔. กรรมการโดยตำแหน่งซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง จำนวน ๑๔ คน ประกอบด้วย

๑) ปลัดกระทรวงกลาโหม

๒) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔) ปลัดกระทรวงคมนาคม

๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖) ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปัจจุบันกฎหมายได้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไปเป็นอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙*)

๗) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๘) ผู้อำนวยการสำนักงานปรมมาณ

๙) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๑๐) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด

๑๑) ผู้บัญชาการทหารบก

๑๒) ผู้บัญชาการทหารเรือ

๑๓) ผู้บัญชาการทหารอากาศ

๑๔) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

* รู้จักกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. โปรดดู <<http://www.mdes.go.th/view/1/เกี่ยวกับกระทรวง>>.

๕. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน ๕ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกฎหมาย กำหนดให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี (มาตรา ๘) และพ้นจากตำแหน่งในกรณีอื่นตามที่บัญญัติ (มาตรา ๙)

๖. กรรมการและเลขานุการ คือ อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้แต่งตั้งข้าราชการในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจำนวนไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒. การนับองค์ประชุม การทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ และการวินิจฉัยชี้ขาดมติ กปภ.ช.

มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“การประชุมของ กปภ.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานคนที่หนึ่งไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธาน กรรมการทั้งสองไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติตามมาตรา ๖ องค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) ซึ่งประกอบด้วยกรรมการรวมทั้งสิ้น ๒๓ คน การนับองค์ประชุมของ กปภ.ช. ตาม มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง จำต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด นั่นคือ ๑๒ คน จึงจะถือเป็น องค์ประชุม กปภ.ช. ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อนับองค์ประชุมได้แล้ว หากกรณีประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถทำหน้าที่ได้ กฎหมายบัญญัติให้รองประธานกรรมการตามลำดับทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ทันที แต่อย่างไรก็ดีหากไม่มีทั้งประธานกรรมการและรองประธานกรรมการทั้งสองคน ก็ให้กรรมการในที่ประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมครั้งนั้น สำหรับการวินิจฉัยชี้ขาดก็เป็นไปตามหลักการลงความเห็น โดยพิจารณาจากเสียงข้างมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการทั่วไปของการลงมติที่ประชุมในรูปแบบของคณะกรรมการ

ต่อไปจะได้นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา ๗

.....